Basislijst

Schooltaalwoorden vmbo

A

aan de kook brengen
aan de weet komen
aanbieden
aanbieding
aanbod
aanbrengen
aandachtig
aangezien
aanhoudend
aankoop
aankruisen
aanleg
aanleggen (maken)
aanleiding
aannemen (veronderstellen)
aanpassen
aanpassen (zich)
aanschaf
aanschaffen
aansluiten
aansluiting
aansporen
aantekening
aantonen
aantreffen
aanvankelijk
aanvullen
aanwezig
aanwijzing
aanzienlijk
aardbeving
aardbol
aardgas
aardolie
aardoppervlak
abonnement
achterblijven
achtereenvolgens
achtergrond
actie
actief
activiteit
ademhaling
administratie
advertentie
advies
adviseren
afb. (afbeelding)
afbakenen
afbreken
afdekken
afdeling
afgeven
afgezien van
afhangen van
afhankelijk zijn van
afkoelen
afkomstig
afkorten
afkorting
afleggen (afstand)
afleiden
afleveren
aflezen
afmeting
afronden
afscheiden
afsluiten
afsluiting
afspreken
afstellen
afstoten
aftreksom
afval
afvoer
afvoeren
afvragen (zich)
afwezig
afwijking
afwisselen
afwisselend
afzonderlijk
akkerbouw
alcohol
algemeen
alleen maar
allesbehalve
als het ware
als volgt
alsof
alvorens
ambacht
amfibie
amper
anti
aquarium
arbeid
arbeidsmarkt
arbeidsmigrant
armoede
artikel
as
asielzoeker
astronaut
atlas
atmosfeer (dampkring)
auteur
automatiseren

B

bacterie
balans
bankbiljet
bankrekening
basis
batterij
bedekken
bederven
bedrag
bedragen
bedreigen
bedreiging
bedrijf
beginpunt
begrip
begroting
behaard
behandeling
beheersing
behoefte
behoefte hebben aan
behoorlijk
behoren (bij/tot)
behoren (zou moeten)
behoud van
beïnvloeden
bekende (de)
belang
belasting
beleid
belemmeren
belemmering
beletten
belonen
beloning
benodigde
benodigdheden
benoemen
benoeming (functie)
beoordelen
bepalen
beperken
beperkt
beredeneren
bereid zijn
bereik
bereikbaar
bereiken
berekenen
berekening
beroep
beschaafd
beschermen
bescherming
beschikbaar
beschikken over
beschouwen
beschrijven
beschrijving
beslissen
beslist
besmettelijk
besparen
bespreken
bestaan uit
besteden
besteden aan
bestellen
bestemd zijn voor
bestemming
besturen
betaald werk
betaling
beton
betreffen
betrekkelijk
betrekking hebben op
bevatten
bevestigen
bevinden (zich)
bevolking
bevrijden
bevruchten
beweegbaar
beweeglijk
beweging
bewering
bewijs
bewijzen
bewolkt
bewust
bewustzijn
bezetten
bezighouden met (zich)
bezit
bezitten
bezitting
bezorgen
bieden (bod uitbrengen)
bij voorbaat
bijbehorend
bijhouden
bijstellen
binnenlands
bladzij
blijk geven van
blijkbaar
blijken (uit)
bliksem
bloedsomloop
bloedvat
blok
blussen
bodem
bol
bon
bondig
boomstam
borst
bot
botsen
botsing
bovenaanzicht
bovenal
bovenstaand
bovenzijde
brandbaar
branding
brandstof
breedte
breuk (getal)
breuk (kapot)
broeden
bron (water)
bron (oorsprong)
bruikbaar
budget
buigen
buis
burger

C

cel
centraal
centrum
cheque
cilinder
circa (ca.)
cirkel
cm (centimeter)
cm^2 (vierkante centimeter)
cm^3 (kubieke centimeter)
combinatie
combineren
communicatie
communiceren
compensatie
compleet
conclusie
conclusie trekken
concurrent
conflict
constant
constateren
contact
contant
controle
controleren
cultuur

D

dal
dalen
daling
damp
dampkring
dankzij
darmen
datgene
dat wil zeggen (d.w.z.)
decimaal
deelbaar zijn (door)
deelnemen aan
deeltje
definitie
definitief
deksel
delen door
delen (zich)
deler
deling
demonteren
denken om
dergelijk
desnoods
detail
deugen
diagonaal
dieet
dienen
dienen als
dienen voor
diepte
dierenrijk
dierlijk
diersoort
dijk
dikte
direct
divers
(dm) decimeter
documentatie
dodelijk
doel
doelstelling
dompelen
door middel van (d.m.v.)
doorbuigen
doordat
doorgaan
doorgeven
doorheen
doorlaten
doorlezen
doorlopen
doormidden
doornemen
doorslag geven
doorsnede
doorsnee
doorsnijden
doorwerken
doorzichtig
dosis
draagkracht
draaibaar
driehoek
drijven
drogen
dubbel
duidelijk maken
duwen
dwars

E

eb
echo
echter
economie
een rol spelen
een stuk of
eenheid
eenmaal
eetbaar
effect
eigenaar
eigendom
eigenschap
eindig
eindigen bij
eindigen met
eindpunt
eindstand
eis
elektriciteit
element
emigrant
emigreren
energie
enerzijds
enorm
enzovoort (enz.)
erachter komen
eraf
erbij
erfelijk
ertussendoor
ervaren
ervaring
etmaal
even (getal)
evenaar
evenals
evenaren
eveneens
evenmin
eventueel
evenveel
evenwicht
evenwijdig
exact
exclusief
exemplaar
experiment
explosie
export
exporteren

F

fabrikant
factor
failliet
feit
fel
fig. (figuur)
fijnmazig
fokken
formule
formulier
fornuis
foutief
functie
fungeren

G

gaan om
garanderen
gaskraan
gebergte
gebeurtenis
gebied
gebit
geboortecijfer
gebrek
gebruik
gebruik maken van
gebruikelijk
gedachte
gedeelte
gedrag
gedurende
gegeven
gegevens
gehalte
geheel
geheugen
gekoeld
geldbedrag
gelden voor
gelijk aan
gelijkenis
gelijkmatig
gemeen (gemeenschappelijk)
gemeente
gemengd
gemiddeld
gemiddelde
geodriehoek
gepaard gaan met
geraamte
geregeld
gescheiden
geschikt
gesloten
getijde
getroffen zijn door
geur
geval
gevoelig
gewicht
gewoonlijk
gewoonte
gewricht
gezamenlijk
gieten
gif
giftig
globaal
gloeien
gloeilamp
godsdienst
goederen
golf
graan
graden
grafiek
gram
gratis
grens
grind
grof
grofmazig
grondstof
grondwet
grootte
grotendeels
gum
gunnen
gunstig

H

haak
haakje
halen uit
handel
handelaar
handelen
handhaven
hanteren
hechten
hedendaags
heelal
heen en weer
heersen (leider zijn)
hefboom
helaas
helder
hemellichaam
herhaaldelijk
herhalingsopgave
herhalingsstof
herkennen (aan)
hersenen
het geval zijn
het mis hebben
heup
heuvel
hinder
hitte
hoe ..., des te ...
hoe ..., hoe ...
hoek
hoes
hoeveelheid
hoewel
hogedrukgebied
holte
hoofdstad
hoofdzaak
hoofdzakelijk
hoogstens
hoogte
hoogteverschil
horde
horen bij
horen tot
horizon
horizontaal
houden aan (zich)
huidig
huishouden
hulpmiddel
huren
huurder
hygiëne

I

ideaal
ijzel
illustratie
immigrant
immigratie
importeren
in aanraking met
in de gaten
in de loop der
in de loop van
in elkaar zitten
in het algemeen
in ieder geval
in staat zijn tot
in tegenstelling tot
in totaal
in verband met (i.v.m.)
in verbinding staan (met)
in vergelijking met
in volgorde van
in werkelijkheid
in (de) plaats van (i.p.v.)
inademen
indelen
indelen in
indeling
individu
indruk
industrie
informatie
ingewanden
ingewikkeld
ingrediënt
ingrijpen
inhoud
inhouden (betekenen)
inhoudsopgave
initiatief
inkepen
inkomen
inkomsten
inkoop
inleiding
inmiddels
innemen
innerlijk
inschakelen
insect
inspannen (zich)
inspanning
installeren
instantie
instinct
instorten
intens
interessant
internationaal
intussen
invloed
invloed hebben op
invoeren
invoeren (het land in brengen)
invullen
inwendig
inwoner
inzien
isolatie
isoleren

J

jaargetijde
jaartal
jong (het)

K

kaarsvet
kaarsvlam
kaart (land)
kamertemperatuur
kanaal
kas
kassa
kassabon
kenmerk
kennismaken met
kern
keus / keuze
kg. (kilogram)
kiem
kiesrecht
kieuw
kiezen uit
kilometer
klant
klauw
klei
klem
klep
kleurloos
kleurstof
kleven
kleverig
klimaat
kloof
kloppingen (hart)
km (kilometer)
knal
knarsen
kneden
knobbel
knop
koelte
koers
koker
kolom
kolonie
komeet
komen aan
komend (komend jaar)
komma
kompas
koper
kopie
koppelen
korrel
korting
kosmonaut
kosmos
kracht
kreunen
krimpen
kringloop
krom
kruid
kruisje
kudde
kunstmaan
kust
kwalijk
kwalitatief
kwaliteit
kwantiteit
kwart
kwartaal
kwestie

L

laatst
laboratorium
laden
lagedrukgebied
landbouw
landschap
langwerpig
ledematen
leer
leerachtig
leerboek
leerstof
legenda
leger
leiden (besturen)
leiden tot
leiding
lek
lekken
lening
letterlijk
levenloos
levensduur
levenswijze
leveren
lichaamsbouw
lichaamsdeel
lichaamstemperatuur
loep
lonen
long
loodrecht
loods
loon
lossen (schip)
luchtballon
luchtverontreiniging
lus

M

m (meter)
m^2 (vierkante meter)
maag
maal
maansverduistering
maat
maatbeker
maatregel
machine
macht
magazijn
magneet
mankeren
mankeren aan
mannelijk
mannetje
markt
massa
materiaal
matig
maximaal
mechanisch
medewerker
meerdere
meerkeuzevraag
meest
meetellen
mengen
mengsel
merendeel
merk
merken
met andere woorden (m.a.w.)
met behulp van (m.b.v.)
met de klok mee
meten
meteoor
methode
microscoop
microscopisch
middelpunt
middendoor
migrant
milieu
minimaal
minnetjes
minst
minstens
minteken
minuscuul
misverstand
mm (millimeter)
model
moeilijkheid
mogelijkheid
monteren
motief
multiculturele samenleving

N

naald
naar aanleiding van (n.a.v.)
naar verhouding
naarmate
naburig
nadat
nadeel
nadelig
naderen
nagaan
nagenoeg
nameten
natekenen
nationaliteit
natuur
nauwelijks
nauwkeurig
neerslag
negatief
negeren
nest
nevel
nihil
niveau
nodig zijn
nogal
nogmaals
noodzakelijk
noordpool
nota bene
noteren
nummeren
nut
nuttig

O

oase
obstakel
oceaan
officieel
omgeven door
omgeving
omheen
omhulsel
omkeren
ommezijde
omrekenen
omschrijven
omschrijving
omstandigheden
omtrek
omvang
omwisselen
omzetten in
onafhankelijk
onbeweeglijk
onder andere (o.a.)
onderbreken
onderdeel
onderdompelen
onderdrukken
onderling
ondermeer
onderscheid
onderscheiden (zich)
onderscheiden (iets van iets)
onderstaand
ondersteboven
ondersteunen
onderverdelen in
ondervinden
onderzoek
onderzoeken
ondoorzichtig
oneindig
oneven
ongeschikt
onjuist
onkosten
onmiddellijk
onmogelijk
onnauwkeurig
onnodig
onregelmatig
ontbreken
ontdekken
ontelbaar
onthouden
ontmoeting
ontploffing
ontslagen
ontstaan
ontsteken
ontvangen
ontvangst
ontwerpen
ontwikkelen
ontwikkelen (zich)
ontwikkeling
ontwikkelingsland
onvoldoende
onvolledig
onvoorstelbaar
onzeker
oogst
oordeel
oorspronkelijk
oorzaak
op de vlucht gaan / zijn
op temperatuur
op zoek gaan
opbouwen
opbrengst
opdrachtenboek
openbaar
opgave
opgebouwd zijn uit
opgeven
opgraven
opklaren (weer)
opleiding
opleveren
oplossen
oplossing
oplossing (vloeistof)
opmerken
opmerking
opmeten
oppervlak
oppervlakte
opslaan
opslagpercentage
opstand
opstijgen
optelling
optelstreep
optreden
opvangen (iemand)
opvatting
opzuigen
orde
ordenen
ordening
organaal
organisatie
orkaan
over het algemeen
overblijfsel
overblijven
overbodig
overbrengen
overdragen
overeenkomen met
overeenkomst
overheersen
overheid
overhouden
overig
overleggen
overlijden
overnemen
overschot
overschrijven
overslaan
overstroming
overtollig
overtreden (regel)
overtrekken
overvloed
overzicht
overzichtelijk

P

pagina
paragraaf
parallel
passen bij
passer
passief
percentage
perfectie
periode
permanent
persen
persoonlijk
piek
plaatsen (begrijpen)
plaatsvinden
planeet
plantaardig
plas
plattegrond
platteland
plusteken
polder
politiek
pols
polsen
pomp
pompen
poos
positie
positief
praktijk
praktisch
prikkel
prikkelend
privé
pro
procent
proces
producent
produceren
product
product (rekenen)
productie
proef
proef
proefwerk
profiteren
profiteren
prompt
prooi
provincie
publiek
puin
punt (plaats)

R

raad (college)
raadplegen
ramp
rangschikken
reactie
reageren
realiseren (zich)
realistisch
rechtbank
rechten en plichten
rechter (rechtspraak)
rechthoek
rechthoekig
rechtstreeks
rechtvaardig
reclame
recreatie
redelijk
redenering
reeds
reeks
regel
regelen
regeling
regelmaat
regelmatig
regering
rekening
rekenmachine
relatie
rente
reptiel
reserve
resteren
resultaat
retour
revolutie
richting
rijk (het)
risico
roeren
romp
ronduit
rotten
route
rubriek
ruiken
ruilen
ruim
ruimte
ruimtelijk
ruimtestation
ruimtevaart
ruw

S

salaris
samengesteld
samenhangen met
samenleving
samenstellen
samentrekken (zich)
samenvatten
samenvatting
sap
satelliet
schaal
schaal (van een kaart)
schaars
schade
schadelijk
schadeloos stellen
schakelaar
schakelen
schatten
schedel
scheiden
schematisch
schepping
schetsen
scheuren
schikken
schimmel
schipbreuk
schok
schotel
schrappen
schrijven als
schroef
schuingedrukt
schuld
schuld (afbetalen)
score
serie
service
sfeer
signaal
situatie
skelet
slaaf
slachtoffer
sluis
smelten
snelheid
snijden (elkaar)
snoer
sober
sociaal-maatschappelijk
spaargeld
spanning
sparen
speeksel
spiegelbeeld
spier
spierkracht
splitsen
splitsing
spoelen
sponsachtig
spreiden
spreken van
spuiten
staaf
staal
stabiel
stadium
stam
stand
standpunt
star
steel
steenkool
steil
stek
stekel
stel
stemmen
stempel
stengel
sterftecijfer
sterrenhemel
sterrenkijker
sterrenkunde
steunen
stevigheid
stichten
stijgen
stijging
stijl
stimuleren
stippellijn
stipt
stofje
stollen
stomp
stoom
storend
storing
storten
straal
strak
streek (gebied)
streven naar
stromen
stroming
stroom
succes
suggereren
sukkelen
summier
symbool
systeem
systematisch

T

tabel
talent
te koop
te maken hebben met
te maken krijgen met
techniek
technisch
tegelijkertijd
tegen de klok in
tegengesteld
tegenhouden
tegenkomen
tegenover
tegenovergestelde
tegenstelling
tegenvallen
tegenvaller
tegoed
teken
tekort
tekortkomen
telescoop
telkens
ten aanzien van
ten behoeve van
ten gunste van
ten koste van
ten opzichte van (t.o.v.)
tenminste
ter grootte van
ter waarde van
terecht komen
term
terug ontvangen
terugbetalen
terugbetaling
tevens
tevoorschijn komen
tevoren
thema
theorie
thermometer
tijdbalk
tijdelijk
tijdens
tijdstip
tl-buis
toekomst
toelaten
toelichten
toelichting
toename
toenemen
toepassen
toepassing
toerisme
toestaan
toestand
toestand (staat)
toestel
toestemmen
toestemming
toets
toetsen
toevallig
toevoegen
toevoegen (aan)
tonen
toon
top
topografie
tot stand komen
totaal
trachten
transport
trede
trekken (reizen)
tribune
trilling
troebel
tuinbouw
tussen haakjes
tussenstand
tussenstap
Tweede Kamer
type

U

uit elkaar houden
uitademen
uitbetalen
uitbreiden
uitdrogen
uitdrukken
uitdrukking
uiteen
uiteinde
uiteindelijk
uiterlijk
uiterst
uitgaan van
uitgave
uitgebloeid
uitgebreid
uitgestrekt
uitgeven
uitgroeien tot
uitkering
uitkomen op
uitkomst
uitleg
uitlenen
uitlopen
uitrekenen
uitrekken
uitschakelen
uitslag
uitsluiten
uitsluitend
uitsteeksel
uitstellen
uitsterven
uitstippelen
uitvinden
uitvinding
uitvoeren
uitvoerig
uitwendig
uitwerken
uitwerking
uitzenden
uitzetten
uitzicht
uitzoeken
uitzondering
uurwerk

V

vacht
vallende ster
van belang zijn
van buiten kennen
van heinde en verre
van invloed zijn op
van te voren
van toepassing zijn
vandaar
vanwaar
vanwege
vanzelfsprekend
variëren
vaste lasten
vastgroeien
vastlopen
vaststellen
vat
veer
veeteelt
veld
verantwoordelijk
verband (tussen / met)
verbinden
verbinden met
verbinding
verboden
verbonden (met)
verbouwen
verbranding
verbreken
verbruik
verbruiken
verdampen
verdelen
verdelen in
verdelen over
verdeling
verdikking
verdrogen
verduistering
verdunnen
vereenvoudigen
vereniging
vergelijken
vergelijken (met)
vergelijking
vergrijzing
vergroten
vergroting
verhelpen
verhinderen
verhitten
verhogen
verhoging
verhouding
verhuren
verkiezingen
verklaren
verklaring
verkleinen
verkleining
verkleuren
verkoop
verkoper
verlagen
verlengen
verlichten
verlies
verlopen
vermeerderen met
vermelden
vermengen
vermenigvuldigen met
vermenigvuldiging
vermijden
verminderen
veronderstellen
veroordelen
veroorzaken
verplaatsen
verplicht
verplichten
verplichting
verrichten
verschaffen
verschijnen
verschijnsel
verschillen
verschrompelen
verschuiven
verslaving
verslijten
versmelten
versnellen
verspreiden
verspreiding
verstaan onder
versterken
verstopt
vertakken (zich)
vertegenwoordigen
verteren
verticaal
vertonen
vertragen
vervangen door
vervoer
vervoeren
vervoermiddel
vervolg
vervolgen
vervolgens
vervormen
vervuilen
verwaarlozen
verwachting
verwarren (met)
verwerken
verwerven
verwijderen
verwisselen
verzamelen
verzameling
verzekeren
verzekeren (zich)
verzekering
verzenden
verzinnen
verzoeken
vestigen
vestigen (zich)
vierhoek
vlak (het)
vlies
vloed
vloeibaar
vloeistof
vluchteling
vocht
vochtigheid
voeden
voeden (zich)
voeding
voeren naar
voldoen
voldoen aan
volgen op
volgen uit
volk
volkomen
volle maan
volledig
voltooien
volume
vonk
voorbereiden
voorbereiden op (zich)
voordeel
voordelig
voordien
voorkomen
voorlopig
voornamelijk
voorraad
voorspellen
voorstellen
voorstellen (zich)
voortaan
voortbewegen (zich)
voortbeweging
voortdurend
voortplanten (zich)
voortplanting
voortzetten
voorwaarde
voorwerp
voorzien
voorzien van
voorzieningen
vorderen
vordering
vorm
vormen (zich)
vorst
vorst / vorstin
vracht
vrijheid
vrijkomen
vrijwel
vrouwelijk
vrouwtje
vrucht
vruchtbaar
vulkaan
vullen (met)

W

waard
waarde
waarderen
waarnemen
waarneming
waarschijnlijk
waren (de)
wat betreft
waterdamp
waterdruppel
waterleiding
watje
weegschaal
weerbericht
weergeven
weerkaatsen
wegen
wegens
weghalen
weglaten
wegschieten
wegstromen
wegzetten
welvaart
welzijn
werelddeel
werkblad
werkboek
werkelijk
werkelijkheid
werkgever
werking
werkstuk
werkweek
westelijk
wet
wezen
wijk
wijten aan
wijze
wijzer
wijzigen
wijziging
wild (het)
willekeurig
windrichting
winkelbediende
winkelier
winkelpersoneel
wisselen
woestijn
wond
woonwijk
worm
wrijven

Z

zaad
zaaien
zaken doen
zakenman
zakgeld
zekerheid
zeldzaam
zelfstandig
zenden
zichtbaar
zijde
zinken
zo ... mogelijk
zogen
zonlicht
zonne-energie
zonnestelsel
zonnestraal
zonnewarmte
zonodig
zoogdier
zorgen (voor)
zorgvuldig
zuidelijk
zuidpool
zuigen
zuiver
zuiveren
zuurstof
zwak
zweven

iTTa
TAALBELEID NEDERLANDS VOOR ANDERSTALIGEN

Gemeente Amsterdam
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling